

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	56171 Спеціальна освіта (логопедія)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	56171
Назва ОП	Спеціальна освіта (логопедія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.01 Логопедія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Линдіна Євгенія Юріївна, Околович Олена Сергіївна, Пахомова Наталія Георгіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.10.2024 р. – 25.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/10/samoocinka_016_mag_marchenko.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/10/programa-vizuty-016-mag-sologopedia.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Аналіз звіту про самооцінювання, вивчення документації та проведення акредитаційної експертизи дають підстави ЕГ вважати, що освітня діяльність не в повній мірі відповідає заявленим критеріям, оскільки виконання поставлених цілей та програмних результатів навчання ОП, її зміст та практики її реалізації частково враховують потреби учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін. Позитивна практика: ОП відповідає потребам регіону, ринку праці, спеціальності та галузі. У ЗВО правила прийому на навчання є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті. Навчання та викладання за ОП забезпечує дотримання принципу академічної свободи та формування і розвитку Soft Skills. У ПНУ існує прозора процедури конкурсного добору викладачів, що регулюється відповідними нормативними документами. Позитивна практика заохочення та преміювання за результатами публікації статті в наукометричних базах Scopus та Web of Science, стимулювання творчої праці й педагогічного новаторства тощо. У ЗВО створено належне освітнє середовище. Електронні ресурси з відомостями про ОП є публічно доступними. Матеріально-технічні ресурси ПНУ в цілому забезпечують досягнення визначених цілей і програмних результатів навчання за ОП.

Недоліки

У ході проведення експертизи, ЕГ було виявлено слабкі сторони ОП. Зокрема: під час ознайомлення зі Стратегією ЗВО було виявлено, що у закладі реалізується проєкт створення Міжнародного наукового центру «Обсерваторія» (г. П'пі Іван, Чорногірський хребет, Карпати), який виконується за грантові кошти транскордонної програми ЄС «Польща-Білорусь-Україна» (стор. 2-3), що в умовах воєнного стану є неприпустимим, зокрема у контексті того, що 24.02.2022р. вторгнення на територію України відбулося з Білорусі. Нечітко сформульовані унікальність та фокус ОП, недостатнє змістове наповнення ОК відповідно спеціальності. Здобувачі ВО та роботодавці не входять у склад робочої групи розробки ОП. Недостатня залученість різних груп стейкхолдерів до процедур моніторингу та перегляду ОП. Зміст та обсяг ОП та окремих ОК є недостатнім для досягнення цілей та ПРН. Не здійснювався перегляд ОП з 2022р, тому у профілі ОП відсутня інформація про форму здобуття освіти за цією ОП, що передбачено ст 9 прим ЗУ "Про вищу освіту" зі змінами від 23.04.2024 р. № 3642-ІХ. Зміст ОК нормативної частини ОП недостатньо мірою забезпечує формування фахових компетентностей: СК-7, СК-8, СК-9 та РН: РН4, РН12, РН13 зазначених у Стандарті. Відсутня наскрізна програма практик та робоча програма виробничої (логопедичної) практики. Недостатнє оновлення змісту ОК відповідно до рекомендацій стейкхолдерів. Недостатня чітко визначені критерії оцінювання, що створює труднощі для розуміння студентами принципів і об'єктивності оцінювання. В силабусах потребує уточнення система оцінювання за різні види діяльності здобувачів в межах опанування окремих ОК. Відсутність результатів моніторингу якості освіти у відкритому доступі. Низька поінформованість здобувачів щодо процедури перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат. Відсутня інформація щодо визначення відсотка унікальності кваліфікаційних робіт. Відсутня академічна мобільність. Наповнення програми фахового вступного випробування не забезпечує визначення у вступників рівня вхідних компетентностей та РН, представлених у Стандарті вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для бакалаврського рівня вищої освіти. Низька залученість роботодавців і здобувачів до анкетування щодо якості освітнього процесу. Недостатня кількість викладачів мають відповідність та наукову активність зі спеціальності Спеціальна освіта, що унеможливорює формування фахових компетентностей майбутніх магістрів. Перелік літератури у силабусах недостатньо відповідає науковим досягненням та сучасним практикам у галузі спеціальної освіти. У ЗВО недостатньо розвинене інклюзивне середовище для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями зору. Низька якість роботи внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Слабка інформаційна активність, зокрема відсутність на сайті інформації, яка доводить про функціонування розгалуженої системи тісної співпраці та активну позицію НПП кафедр за різними напрямками освітньої діяльності.

Рекомендації

Оновити Стратегію розвитку ЗВО та профіль ОП відповідно до ст 9 прим ЗУ "Про вищу освіту" зі змінами від 23.04.2024 р. № 3642-ІХ. Розробити наскрізну програму практик та робочу програму виробничої (логопедичної) практики з критеріями оцінювання за різними завданнями. Чітко прописати у Методичних рекомендаціях з перевірки кваліфікаційних робіт на академічний плагіат яким має бути відсоток унікальності та конкретні вимоги щодо запозичень з наукової літератури для запобігання хибоного трактування здобувачами правил перевірки на плагіат. Налогодити практику академічної мобільності; популяризувати існуючі програми обміну і стажування на початку навчання в магістратурі. Переглянути програму фахового вступного випробування щодо визначення рівня вхідних компетентностей та результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Удосконалити анкети якості освітнього процесу щодо задоволеністю формами і методами навчання, активізувати здобувачів та роботодавців щодо участі в опитуванні, та оприлюднювати узагальнені результати, рекомендації та пропозиції на сайті ЗВО. Доопрацювати силабуси ОК системою критеріїв оцінювання для різних видів робіт здобувачів, доповнити темами практичних, лабораторних та завданнями самостійної та індивідуальної роботи. Підвищити рівень якості роботи внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Залучити фахівців з кваліфікацією відповідно спеціальності та професіоналів практиків. Активізувати академічну мобільність здобувачів та НПП за ОП. Забезпечити в університеті для осіб з ООП належні умови для реалізації права на освіту (наявність сигнальних (обмежувальних) стрічок для осіб з

порушеннями зору тощо). Розробити механізм задля забезпечення інформаційної та консультативної підтримки здобувачів. Вилучити з бібліотечного фонду російськомовну літературу. Розробити механізм залучення здобувачів до користування послугами наукової бібліотеки. Систематично оновлювати інформацію на сторінках сайту ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма не повною мірою дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. Дана ОПП була введена в дію 01.09.2022 року, після затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта 05.01.2021 року. Аналіз ОП та НП показав, що не значна кількість кредитів відводиться на підготовку до роботи з дітьми з ООП (ОК5 Педагогічні технології комунікативного розвитку дітей з важкими порушеннями мовлення (3 кр.), ОК8 Інноваційні технології логопедичної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (3 кр.), ОК10 Методичний супровід процесу логопедичної роботи (3 кр.), ОК11 Організація і керівництво діяльністю у сфері освіти дітей з мовленнєвими та комбінованими порушеннями (3 кр.), ОК 2 Методологія та організація наукових досліджень в галузі (3 кр.). Професійно-орієнтована складова, що відповідає спеціальності в ОП 2022 р. – 15 кредитів, що відповідно не може забезпечити досягнення відповідних РН3, РН4, РН8, РН11, РН12 зазначених у Стандарті.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт на момент затвердження ОП (22.02.2022р.) відсутній. За даною ОП присвоюється академічна кваліфікація магістр спеціальної освіти. Затвердження Професійного стандарту «Вчитель-логопед, логопед» 658-profesijnij_standart.pdf (nqa.gov.ua) (Затверджено Наказ Українського державного університету імені Михайла Драгоманова від 17 вересня 2024 року № 401 Наказ Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка від 18 вересня 2024 року № 104-ОД) передбачає перегляду ОП щодо відповідності.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма Спеціальна освіта (логопедія) другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка має цілі, що повною мірою корелюються з парадигмою Стратегії розвитку Прикарпатського національного університету (далі – ПНУ) на 2020-2027 роки (<http://surl.li/ekdlsh>). Основний фокус ОП зосереджений на триєдиній місії і стратегії ЗВО: освіта – наука – регіон. ОП спрямована на «підготовку фахівця до професійної діяльності у сфері спеціальної освіти та інклюзивного навчання, зокрема логопедії, задля організації корекційно-розвиткової допомоги та супроводу дітей з особливими освітніми потребами. Підготовка фахівців в галузі спеціальної освіти (логопедії) до організації сприятливого середовища соціалізації та адаптації, підтримки різних категорій осіб з особливими потребами». У самоаналізі зазначено, що формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП враховувався регіональний контекст, що обумовлено інтеграційними процесами в Україні, а також місцем розташування ЗВО у Західній частині України

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Під час зустрічі з гарантом, завідувачем кафедри та НПП з'ясовано, що з 2022 р. не оновлювалась ОПП. Роботодавці залучалися до рецензування ОПП на етапі її створення, про що свідчить рецензія директора КУ «Інклюзивно-ресурсний центр Івано-Франківської міської ради» Гретчук Зореслави Ярославівни; Головного спеціаліста відділу загальної, середньої та дошкільної освіти Департаменту освіти і науки Івано-Франківської ОДА Василя Палійчука; Заступника міського голови директора Департаменту освіти і науки Валерія Дротянко. Зі слів гаранта, залучення академічної спільноти до обговорення ОП відбувалось на конференціях, засіданнях кафедри, однак прикладів врахування такого досвіду у формулюванні цілей та ПРН ОП не надано. На запит ЕГ щодо змісту анкет та результатів анкетування (відповідь з в акредитаційному кабінеті) надано зразки анкет для опитування викладачів, випускників, роботодавців, адміністрації, студентів, що знаходяться у додатку Положення про моніторинг і оцінювання процесу забезпечення якості освіти. (blob:https://office.naqa.gov.ua/6542c425-7559-477e-b877-a55ce7af38bf). Результати опитування (з 26.06.2023р. по 14.07.2023р.) подано у кабінеті, проте випускники цієї ОПП не приймали участь в опитуванні. У результаті зустрічі з роботодавцями, з'ясовано, що серед присутніх ніхто не брав участі в обговоренні ОП та оцінюванні якості освіти. На запит ЕГ щодо надання протоколів засідань кафедри/інших документів про спільні зустрічі, які підтверджують наявність процедури обговорення ОП з різними стейкхолдерами, ЗВО надав документи, які стосувались лише окремих питань організації і проведення практики, кількості годин та окремих тем ОК. Зокрема, у наданій на запит таблиці узагальнених пропозицій щодо покращення ОП, було зазначено, що Богославець Н.В. вчитель-логопед Навчально-реабілітаційного центру Івано-Франківської міської ради зауважила, що «враховуючи особливість ОП у підготовці фахівців-логопедів до професійної діяльності, рекомендує ввести ВК «Психолого-педагогічний супровід дітей з ТПМ», що не було враховано у подальших редакціях ОПП. Запропоновано зробити перерозподіл годин ОК «Педагогічні технології комунікативного розвитку дітей із тяжкими порушеннями мовлення» (Протокол 1 від 29.08. 2022 р.). Здобувачі вищої освіти та роботодавці не залучені до групи розробників ОПП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЗВО враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Метою ОП є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних до виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі сучасної спеціальної освіти (логопедії) та інклюзивного навчання, що реалізується шляхом фундаментальності та професійної спрямованості освіти, розвитку наукових досліджень, інтеграції в європейське освітнє співтовариство. Враховуючи інформацію, наведену у відомостях про самооцінювання, при формулюванні мети та ПРН було враховано досвід вітчизняних ОП другого (магістерського) рівня вищої освіти, що реалізуються в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова, Кам'янець-Подільському національному університеті ім. І. Огієнка, Київському університеті імені Б.Грінченка, Львівському національному університеті ім. І. Я. Франка, Рівненському державному гуманітарному університеті. Серед іноземних ОП було звернута увага на досвід аналогічних іноземних освітніх програм (Університет Мальтепе, Стамбул, (Туреччина), Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Румунія), Сілезький університет у Катовіце (Польща)). Зокрема, було враховано введення знань, щодо «забезпечення інклюзії в різних видах освітнього простору». Але за результатами зустрічей з гарантом та НПП на практиці, цей досвід не було враховано при розробці та реалізації ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня діяльність за ОП Спеціальна освіта (логопедія), на думку ЕГ, не в повній мірі відповідає Критерію 1 з недоліками, які можуть бути виправлені під час наступного перегляду ОП з урахуванням пропозицій усіх стейкхолдерів, кращих вітчизняних і міжнародних підходів до підготовки майбутніх магістрів зі спеціальної освіти. Позитивна практика: Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій і тенденцій розвитку спеціальності та регіонального контексту, що засвідчують на національному і регіональному рівні потребу у фахівцях зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Недоліки

1. Аналіз відомостей про самооцінювання та результати відеозустрічей із різними групами стейкхолдерів засвідчили недостатній рівень їхньої залученості до процесу розробки та оновлення ОП. 2. Роботодавці ознайомлені зі змістом ОП, проте замало свідчень щодо їх участі у перегляді та формуванні програми. З'ясовано, що вони не ознайомлені з результатами урахування чи неврахування їхніх пропозицій під час удосконалення ОП. 3. Здобувачі вищої освіти взагалі не приймають участь в обговоренні ОП. Перелік освітніх компонентів ОП та їхнє змістове наповнення не повною мірою забезпечують досягнення ПРН, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Рекомендації

Експертна група рекомендує удосконалити змістове та кредитне наповнення ОП, зокрема ОК циклу професійної підготовки спеціальності, враховуючи досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм для ефективного досягнення усіх результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю з урахуванням спеціалізації. Залучити до обговорення та розробки ОП здобувачів та стейкхолдерів. Інформувати стейкхолдерів про результати врахування чи неврахування їхніх пропозицій під час удосконалення ОП, висвітлюючи цю інформацію на сайті ЗВО або сторінці кафедри;

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП та обсяг окремих освітніх компонентів відповідають вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та відповідному стандарту, де зазначено обсяг підготовки магістра 90 кредитів ЄКТС. Зокрема, обов'язкові дисципліни – 66 кредитів, вибіркові – 24 кредити (26,7 %), практика – 21 кредитів + виконання кваліфікаційної роботи – 9 кредитів = 30 кредитів

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Аналіз змісту ОП Спеціальна освіта (логопедія) дає змогу ЕГ стверджувати, що її структурно-логічна схема порушена, оскільки деякі ОК, включені до ОП, не складають логічної взаємопов'язаної системи. , Наприклад: у першому семестрі здобувачі вивчають ОК професійної підготовки: Педагогіку партнерства, Методики комплексного оцінювання розвитку дітей різного віку, Організація і керівництво діяльністю у сфері освіти дітей з мовленнєвими та комбінованими порушеннями зміст яких не відповідає спеціальності та не формують спеціальних компетентностей. Завдання виробничої логопедичної практики, яка починається в листопаді не відповідають набутим теоретичним знанням під час вивчення блоку ОК 1 семестру. Аналіз змісту ОП показав, що наявні в ній ОК не дають у повній мірі досягти заявлених цілей та деяких ПРН. На думку ЕГ, зміст професійно орієнтованих навчальних дисциплін обсягом у 11 кр., наявний зміст виробничих практик не забезпечує повною мірою формування компетентностей у сфері надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовлення. Аналіз силабусів, представлених на сайті та НМК показав недостатню кількість годин на вивчення порушень і корекції мовленнєвого розвитку, що не забезпечує можливість надання освітніх послуг дітям із ООП. ЕГ уважає, що зміст цих ОК не може забезпечити ефективну підготовку логопеда, що передбачено ОП Спеціальна освіта (логопедія). На зустрічі здобувачі говорили про неготовність до роботи на посаді вчителя-логопеда та стейкхолдери наголосили на необхідності посилення теоретичної підготовки майбутніх вчителів-логопедів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

На думку ЕГ зміст ОП не відповідає предметній області визначеної для неї спеціалізації Логопедія у межах спеціальності Спеціальна освіта, що відображено в загальних та фахових компетентностях, програмних результатах навчання, зазначених в ОП. У НП спеціалізації Логопедія умовно забезпечується чотирма ОК – ОК5 Педагогічні технології комунікативного розвитку дітей з важкими порушеннями мовлення (3 кр.), ОК8 Інноваційні технології логопедичної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (3 кр.), ОК10 Методичний супровід процесу логопедичної роботи (3 кр.), ОК11 Організація і керівництво діяльністю у сфері освіти дітей з мовленнєвими та комбінованими порушеннями (3 кр.). Аналіз силабусів показав, що окремі ОК потребують підсилення змісту навчального матеріалу відповідно заявлених в ОП компетентностей та РН (зокрема ОК11 орієнтована на оволодіння

лише компетентності на посаді керівника освітнього закладу). Проте не всі компетентності та ПРН розкриваються через логічно побудовану систему взаємопов'язаних освітніх компонент, зокрема вивчення ОК6. Педагогічні технології комунікативного розвитку дітей із важкими порушеннями мовлення (2 сем.) має передувати вивчення ОК11 Організація і керівництво діяльністю у сфері освіти..... (1 сем.) та проведення виробничих практик, про що розкрито у підкритерії 2.2. ОК циклу професійної підготовки у сукупності обов'язкових та вибіркового компонентів загалом не забезпечують підготовку фахівця зі спеціальної освіти, здатного до здійснення професійної діяльності з дітьми з ООП. Під час відеозустрічей із НПП зазначено, що знання зі спеціальної освіти повинні доповнювати сформовані компетентності з дошкільної освіти, що не відповідає меті ОП та завданням формування компетентності магістра зі спеціальної освіти. Стейкхолдерами під час зустрічі зазначено, що на їх думку, обсяг ОК потребує посилення у напрямку вивчення спеціальних ОК відповідно до спеціалізації (Логопедії), що дозволить сформувати компетентності та ПН, визначені Стандартом та ОП.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Частка ОК за вибором студента відповідно до НП становить 26,7% обсягу ОП. Механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів регламентується Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів (<http://surl.li/warxcz>); Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці (<http://surl.li/grgwka>) Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (<http://surl.li/dxprojr>); вибором бази проходження практики за наявності угоди про співпрацю (<http://surl.li/anbxjy>); можливістю студентів навчатися за індивідуальним графіком згідно з Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком (<http://surl.li/hninmd>) тощо. Під час зустрічі зі здобувачами та НПП з'ясовано, що на етапі подачі документів до вступу здобувачі вищої освіти ознайомлюються з можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії. Перелік та описи дисциплін розміщуються на сайті кафедри для ознайомлення здобувачів (<http://surl.li/wczlye>). Вони обирають ВД одразу на весь період навчання онлайн. Процедура вибору ОК із Каталогу реалізується через інтернет-сторінку кафедри. Найменша кількість студентів для формування навчальної групи для вивчення ВК становить 10 осіб. У разі вибору ОК меншою кількістю здобувачів, їм пропонується або здійснити повторний вибір – приєднавшись до вже сформованих навчальних груп, або опанувати обрану ОК індивідуально з використанням змішаної форми навчання та індивідуальних консультацій. Однак, аналіз індивідуальних навчальних планів студентів 2 курсу, поданих в каб. (<https://office.naqa.gov.ua/v2/accreditation-folder/12331>), не підтвердив такий варіант траєкторії вибору, оскільки у всіх студентів однаковий перелік ВК. Під час відеоконференцій зі здобувачами та гарантом ОП підтверджено процедуру вибору тем досліджень та керівників, закладів для проходження виробничих практик.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практика проходить відповідно до Положення про організацію та проведення практики .... (<http://surl.li/waqimf>). Обсяг практичної підготовки за ОП відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти і становить 21 кредит. На кафедрі відсутня наскрізна програма практики, яка передбачена Положенням ЗВО. Відповідно Положення, «Метою виробничої практики є перевірка, поглиблення та закріплення знань, отриманих здобувачами освіти в процесі вивчення теоретичних курсів, отримання практичних навичок в установі, організації, на підприємстві...». Відсутня також РП виробничої (логопедичної) практики, але у наявних на сайті лише Метод. рекомендаціях, зазначено, що «Підготовку здобувачів до цієї практики здійснюють під час вивчення психолого-педагогічних та дефектологічних дисциплін, таких як «Профілактика і корекція девіантної поведінки», «Інклюзивна освіта в закладах освіти», «Інформаційні технології в інклюзивному навчанні дітей з ООП», «Інноваційні технології логопедичної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами», «Розвивально-корекційна робота в ЗДО», «Основи теорії та практики логопедії», «Практикум з логопедії», «Методичний супровід процесу логопедичної роботи», «Організація і керівництво діяльністю у сфері освіти дітей з мовленнєвими та комбінованими порушеннями» тощо. Але вивчення перерахованих ОК не передбачено НП цієї ОП. У наявних РП педагогічної (виробничої) практики в інклюзивно-ресурсних центрах та науково-педагогічної (виробничої) практики не зазначені теоретичні знання яких ОК повинні практично удосконалюватись. У переліку звітної документації не зазначена кількість проведених обстежень, консультацій та логопедичних чи корекційних занять тощо. Не логічно, на думку ЕГ, що компетентності, отримані при вивченні ОК (1 і 2 сем.) не закріплюються у процесі проходження виробничої (логопедичної) практики (1 сем.) чи виробничих практик (2 і 3 сем.). Завдання, окреслені у змісті метод рекомендацій і РП різних практик подібні та не враховують особливостей організації та планування логопедичної роботи в закладах дошкільної, загальної середньої освіти, спеціальних закладах, вікових особливостей тощо. Крім того, критерії оцінювання завдань практики є нечіткими. На запит ЕГ щодо наявної звітної документації подано тільки звіти студентів. Результати відеозустрічі з роботодавцями показали, що вони ще не долучались до розроблення програм практик, проте зацікавлені співпрацювати з розробниками ОП щодо удосконалення завдань практики та наповнення змісту ОК практичними кейсами. На думку ЕГ зміст практичної підготовки здобувачів ВО за ОП Спеціальна освіта (Логопедія) потребує ґрунтовного доопрацювання. Рекомендуємо проводити опитування здобувачів ВО та роботодавців після проходження практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз відомостей про самооцінювання, результати відеоконференцій дають змогу дійти висновку, що ОП уможливорює формування Soft skills (навичок комунікації, умінь діяти на основі етичних міркувань, працювати в команді, вести дискусію, шукати компромісні рішення, планувати час, гнучко адаптуватися до різних професійних ситуацій, проявляти креативність, продукувати нові ідеї), пов'язаних з подальшою професійною діяльністю. Під час відеозустрічей із НПП, здобувачами денної та заочної форм навчання з'ясовано, що ОП дозволяє сформувати соціальні навички під час вивчення обов'язкових ОК Академічна риторика, Педагогічне проектування та ін. Магістранти набувають soft skills у процесі неформальної освіти шляхом участі у конференціях та тренінгах, під час походження виробничих практик та активної волонтерської а діяльності тощо.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг освітньої програми складає 90 кредитів ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів реалізується через навчальні плани та реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів (що було підтверджено під час проведення фокус-груп зі здобувачами вищої освіти), є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС – 30 годин, що включають аудиторну (лекції, практичні) і самостійну роботу. Аудиторні заняття складають 1/3 від загальної кількості годин, визначених для ОК. Навчальний час, відведений для самостійної роботи, регламентується робочим навчальним планом, а також Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/ulkysz>) і складає 2/3 від загальної кількості годин, визначених для ОК. У навчальному плані спостерігається однаковий розподіл кредитів на всі ОК (3 кр.), проте практико-орієнтовані дисципліни повинні мати більше практичних занять, що зумовлено специфікою змісту та потребою відпрацювання практичних навичок.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти в рамках ОПП не здійснюється. У ЗВО розроблено Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та введеного в дію наказом ректора (№176 від 13.03.2024р.) (<http://surl.li/hzdrmt>).

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Цілі, мета та фокус, методи навчання ОП співвідносяться з реалізацією наступних цілей сталого розвитку до 2030 року, ОП спрямована на підготовку фахівців спеціальної освіти з метою забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат (орієнтація ОП - врахування гендерних особливостей особистості та взаємодії у суспільстві (ОК5, ОК9-10); додано СК11 - Здатність оцінювати та аналізувати гендерні особливості особистості, гендерні відносини, надавати психологічну допомогу з урахуванням гендерних проблем у суспільстві та ПР12. В Університеті діє План гендерної рівності (<http://surl.li/lwvqql>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою не відповідають визначеному критерію, виявлені недоліки можна усунути у процесі оновлення ОП та НП в однорічний строк

Недоліки

1. В ОПП відсутні ОК для формування спеціальних компетентностей, необхідних для присвоєння деяких кваліфікацій, визначених в пункті придатності до працевлаштування, зокрема вчителя-логопеда. Зміст ОК-5, ОК-7, ОК-9 не відповідає спеціальності та знижує якість підготовки за спеціалізацією. 2. Відсутня наскрізна програма практик та робоча програма виробничої (логопедичної) практики.

Рекомендації

В пункті Придатність до працевлаштування прибрати позиції, що не відповідають сучасній нормативно-правовій базі (2340 Консультант психолого-медико-педагогічної консультації, 1229.6 Завідувач центральної психолого-медико-педагогічної консультації). Прибрати з ОПП ОК, що не формують компетентність магістра зі спеціальної освіти та впливає на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Розробити наскрізну програму практик та робочу програму виробничої (логопедичної) практики. Розмежувати практики за метою і завданнями. Ввести чіткі критерії оцінювання та перелік звітної документації (кількість психолого-педагогічних характеристик, планів-конспектів занять тощо). Гаранту ОП та завідувачу кафедри підсилити моніторинг якості підготовки силабусів освітніх компонентів викладачами відповідно спеціальності.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень E

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та висвітлені на (<http://surl.li/asaxav>). Також на сторінці Приймальної комісії знаходяться нормативні документи, ресурси для підготовки до вступу, інформація про вступну кампанію, результати вступу тощо. Вступ на магістратуру передбачає складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови, мінімальний бал якого регулюється МОН України та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) з педагогіки та психології, які проводяться Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства. Вступники, які вже мають здобутий освітній рівень “спеціаліст” або “магістр” мають можливість скласти співбесіду замість ЄВІ та вступне випробування з педагогіки та психології замість ЄФВВ при університеті. Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань здійснюється згідно Положення про організацію вступних випробувань у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<http://surl.li/muignx>). ЗВО за ОПП Спеціальна освіта (логопедія) у 2023 р. здійснив набір у кількості 17 осіб, а в 2024 році – 35 осіб.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Вступати на навчання для здобуття ступеня магістр за спеціальністю 016 Спеціальна освіта спеціалізацією 016.01 Логопедія за ОПП Спеціальна освіта (логопедія) мають право особи, які здобули ступінь вищої освіти бакалавр за спеціальністю й особи на основі ступеня вищої освіти бакалавр, магістр, ОКР спеціаліста здобутих за іншими спеціальностями, за умови: успішного складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови, мінімальний бал якого регулюється МОН України та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) з педагогіки та психології, Вступники, які вже мають здобутий освітній рівень “спеціаліст” або “магістр” мають можливість скласти співбесіду замість ЄВІ та вступне випробування з педагогіки та психології замість ЄФВВ при університеті. Вступні випробування не враховують рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

ЗВО при регулюванні питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності керується відповідним Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці (<http://surl.li/dripkv>), Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/nhyekv>). З 2015 року ЗВО приймає участь у Програмі ERASMUS+ за напрямками Mobility – Key Action1 (академічна мобільність) та Жан Моне (співпраця з європейськими студіями). Але на даний момент у ЗВО за ОПП Спеціальна освіта (логопедія) немає практики реалізації академічної мобільності.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначаються в Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (<https://cutt.ly/H3mj8JE>). Результати визначаються згідно з політикою ОК (відповідно до силабусу), де зазначено визнання результатів неформальної освіти (<http://surl.li/fnqrpjw>). У ЗВО також функціонують платформи для неформальної освіти: Центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» (<https://ciot.pnu.edu.ua/>), проєктно-освітній центр «Агенти змін» (<http://agencyzmin.pnu.edu.ua/en/home/>). Інформацію про неформальну освіту здобувачі отримують під час навчальних занять, годин академнаставника. Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти встановлено, що вони ознайомлені з процедурою визнання неформальної освіти та використовували її (як додаткові бали, передбачені силабусами дисциплін), зокрема під час вивчення ОК Педагогічне проєктування, Педагогічні технології комунікативного розвитку дітей із важкими порушеннями мовлення, Організація і керівництво діяльністю у сфері освіти дітей з мовленнєвими та комбінованими порушеннями та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП має частковий рівень узгодженості за підкритеріями. Правила прийому є чіткими та зрозумілими, у ЗВО наявні правила прийому на освітню програму, які є доступними на сайті університету (підкритерій 3.1). Доступ до них не обмежено. Академічна мобільність відсутня. (підкритерій 3.3). Зафіксовані непоодинокі випадки визнання результатів навчання, отриманих під час неформальній освіті (підкритерій 3.4). Водночас потребує удосконалення зміст фахового вступного випробування (підкритерій 3.2). Ці зауваження не є суттєвими можуть бути усунені за наступного перегляду ОПП, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В за Критерієм 3.

Недоліки

1. Відсутність академічної мобільності здобувачів та НПП. 2. Вступні випробування не враховують рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Рекомендації

Сприяти академічній мобільності студентів. Оновити програму фахового вступного випробування.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання на ОПП «Спеціальна освіта (логопедія)» регламентуються «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському

національному університеті імені Василя Стефаника» (<http://surl.li/vwsizx>), що є у відкритому доступі на офіційному сайті університету (<http://surl.li/vvrtcx>). Під час зустрічей ЕГ із академічним персоналом з'ясувалось, що на лекціях викладачі використовують різні форми та методи навчання, які відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. Віддається перевага проблемно-пошуковим, активним та інтерактивним методам. Т. Матвеева зазначила, що на своїй ОК використовує диспут, лекцію-діалог, лекція-брифінг. Викладачі ОП активно застосовують роботу в парах та малих групах, мозковий штурм, рольові ігри. Це сприяє розвитку комунікативних та критичних навичок здобувачів. На зустрічі було зазначено, що здобувачі можуть самостійно обирати найбільш цікаві для них форми взаємодії з викладачем. Відповідно до Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<http://surl.li/jlfbex>) здійснюється моніторинг якості методів навчання і виховання здобувачів, моніторинг якості освітнього процесу. Однак, результати такого опитування не представлені на сайті кафедри (<http://surl.li/cwsawt>). На запит № 3 ЕГ в кабінеті Агенції щодо надання зразків та результатів опитування щодо якості освітнього процесу наданий лише зразок анкети зі сторінки 7 Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти, а результати й їх аналіз відсутні (відповідь від 24 жовтня 2024 р. о 17:59:56). У відповіді від 23 жовтня 2024 р. о 00:20:31 у кабінеті надані діаграми, що не відображають об'єктивності опитування, кількості респондентів та аналізу відповідей здобувачів (<http://surl.li/kalzcc>). Принципи академічної свободи та студентоцентрований підхід у межах ОПП реалізуються через вільний вибір дисциплін, що відповідає «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<http://surl.li/ofjksj>), тем магістерських робіт, що підтверджувалося здобувачами при відео зустрічі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Під час спілкування з різними фокус-групами ЕГ з'ясувала, що освітній процес на програмі здійснюється у змішаному форматі. Студенти денної форми навчання займаються в очному режимі, що забезпечує їм безпосередню участь у навчальних заняттях. Студенти заочної форми навчання навчаються дистанційно через спеціальну веб-платформу. «Положення про розклад навчальних занять у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<http://surl.li/jclatm>), «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (<http://surl.li/toldil>), «Положення про наповнення веб-платформи системи дистанційного навчання освітніми матеріалами та їх сертифікацію» (<http://surl.li/uvuuzf>) регулюють організацію та зміст освітнього процесу. У відкритому доступі (<http://surl.li/skapxi>), на сайті кафедри розміщені відомості про ОП, силабуси (<http://surl.li/xdmndh>), розміщено розклад занять (<https://asu.pnu.edu.ua/>), інформація про практику (<http://surl.li/qiolxq>), інформація про науково-методичну роботу кафедри. Викладачі ОП та здобувачі, під час зустрічі повідомили, що надання інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК відбувається на перших заняттях під час ознайомлення з курсом або при самостійному опрацюванні навчально-методичних матеріалів, що розміщені на дистанційній платформі навчання. Однак доступу, для аналізу розміщеного матеріалу, на дистанційну платформу навчання ЕГ не було надано. Також, викл. Маріанною Матішак, під час фокус-групи, було зазначено, що на першому занятті кожного курсу викладач інформує про мету зміст курсу, форми та критерії оцінювання, студент може самостійно з цим ознайомитися в електронному журналі, до якого доступу ЕГ не надано. Також аналіз силабусів ОК показав, що достатньо розмиті якісні показники критеріїв оцінювання, що утруднює розуміння системи та об'єктивності оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

На ОП забезпечується інтеграція навчання з дослідницькою діяльністю. Під час відео зустрічей із академічним персоналом окреслено, що на нормативних дисциплінах використовують завдання пошукового характеру. Так, Н. Матвеева зазначає, що використовує в ОК 9. «Методики комплексного оцінювання розвитку дітей різного віку» завдання по створенню проєктів, підготовки доповіді про методики оцінювання розвитку, тощо, що виступає підґрунтям для організації та здійснення дослідницької роботи. Робота над магістерським дослідженням, що регламентується «Положення про запобігання академічному плагіату» (<http://surl.li/cygvrg>), «Методичними рекомендаціями до написання та захисту дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти» (<http://surl.li/oiihfg>) підкріплюється написанням студентських тез (<http://surl.li/hxibay>), участю в конференціях.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Відповідно п.4.5.1 Положення про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Діючу, затверджену, освітню програму переглядають щонайменше один раз у три роки. На зустрічі з академічним персоналом та гарантом ОП зазначено, що ОП Спеціальна освіта (логопедія) не переглядалася з 2022 року. Викладачами зазначено, що зміст силабусів переглядається один раз на рік, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього

процесу» (<http://surl.li/xtljwu>), окреслюють, що співпрацюють з академічною спільнотою, випускниками та роботодавцями, щоб переглядати зміст освітніх компонентів відповідно до нових вимог ринку праці та потреб фахівців, що працюють у сфері спеціальної освіти. Відповідно до протоколів засідань кафедр, що були надані на запит ЕГ (відповідь від 24 жовтня 2024 р. о 19:24:38) - оновлення ОК ОП відбувається за рекомендаціями стейкхолдерів. Так, зазначається, що Випускниця Н.Кіндрачук, яка на час захисту уже була працевлаштована, порекомендувала внести до ОК "Інноваційні технології в логопедичній роботі з дітьми з ООП" питання "Засоби для корекції психофізичного розвитку дітей з тяжкими порушеннями мовлення" у тему "Вплив розвитку моторики на формування мовлення дітей з ООП", ОК "Організація і керівництво діяльністю у сфері освіти дітей з мовленнєвими та комбінованими порушеннями" - питання 1. Підтримка молодосвідчених фахівців закладу спеціальної освіти керівником: прийоми, форми, напрямки (протокол № 6 від від 19.12. 2023). Однак, аналіз НМТ цієї ОК такі зміни не внесені. Проте, незважаючи на зафіксовані у протоколі пропозиції, аналіз навчально-методичної документації (<http://surl.li/licmvg>) свідчить про те, що зазначені зміни насправді не були впроваджені у зміст ОК. Також варто зазначити, що зміст ОК не оновлюється з урахуванням сучасних наукових досягнень і практик. Відтак, здобувачі освіти не отримують актуальних знань і навичок, які відповідають сучасним тенденціям у галузі спеціальної освіти, зокрема логопедії. Основною причиною цього є те, що ННП, які викладають ОК програми, не мають достатньої фахової відповідності та наукової активності за спеціальністю 016.01 «Спеціальна освіта (логопедія)».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інформацію про можливість участі здобувачів та викладачів у міжнародних чи внутрішніх академічних програмах обміну, можна знайти на сайті (<http://surl.li/ellrke>). Здобувачі та викладачі ОП мають доступ до міжнародних баз даних, таких як Scopus, Web of Science (<http://lib.pnu.edu.ua/>), що дозволяє їм користуватися провідними науковими публікаціями і сприяє підвищенню якості досліджень. Університет підтримує участь викладачів у грантових програмах, які спрямовані на розвиток міжнародної співпраці та досліджень, що розширює перспективи для студентів і допомагає інтегруватися в міжнародну освітню спільноту. Однак реалізації грантових програм, академічної мобільності на цій ОП не відбувається, що було зазначено під час відео-зустрічі зав. Відділу міжнародних зв'язків та самими викладачами.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою відповідає рівню В, з недоліками, що не є суттєвими. Вимоги підкритеріїв 4.1, 4.3, 4.4 виконані повністю. Підкритерії 4.2, 4.5 – мають незначні недоліки. Критерій 4 відповідає рівню В. Загалом, форми та методи навчання сприяють досягненню заявлених цілей програми і відповідають принципам студентоцентрованого підходу й академічної свободи. Основні підкритерії виконані повністю, проте недоліки, такі як відсутність академічної мобільності та обмежений доступ до платформи дистанційного навчання, можуть бути швидко вирішені.

Недоліки

1. Недостатнє оновлення змісту ОК відповідно до рекомендацій стейкхолдерів. 2. Недостатня прозорість оцінювання: у силабусах зазначені розмиті критерії оцінювання, що може створити труднощі для розуміння студентами принципів і об'єктивності оцінювання). 3. Відсутність результатів моніторингу якості освіти у відкритому доступі. 4. Невикористання можливостей академічної мобільності та грантових програм: на освітній програмі не реалізуються програми академічної мобільності та грантової діяльності, що обмежує можливості студентів і викладачів щодо міжнародного співробітництва та академічного збагачення)

Рекомендації

1. Забезпечити системний підхід до впровадження рекомендацій стейкхолдерів, зокрема відстеження та перевірку виконання запропонованих змін у навчально-методичних документах. 2. Розробити чіткіші критерії оцінювання для кожного освітнього компонента та забезпечити їх доступність у силабусах, що сприятиме кращому розумінню принципів оцінювання студентами. 3. Публікувати результати моніторингу якості освіти у відкритому доступі на сайті кафедри, включно з аналізом відповідей студентів і діаграмами для забезпечення прозорості. 4. Активізувати роботу щодо пошуку можливостей для забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти за ОП, а також залучення до міжнародних грантів, що підвищить рівень інтернаціоналізації програми.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ПНУ» (<http://surl.li/nywqzw>) та «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ПНУ» (<http://surl.li/cbznnh>) регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів. Система оцінювання знань здобувачів з кожної ОК включає поточний, модульний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення усіх видів аудиторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та оцінку рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки виставляються в електронних академічних журналах за національною шкалою («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2). Представники адміністрації закладу, викладачі та студенти згадували про функціонування цих електронних журналів, проте ЕГ доступ до них надано не було. Відповідно до п.1 «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ПНУ» (<http://surl.li/wpbiuj>) форми модульного контролю та система оцінювання рівня знань та вмінь здобувачів визначаються кафедрою та відображаються у силабусі ОК. У силабусах (<http://surl.li/sehkwx>) ОП Спеціальна освіта (логопедія) це зазначено. Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену або заліку. Форма семестрового контролю визначаються навчальним планом. Критерії та вимоги до кожного виду навчальної роботи визначені у силабусах, де зазначається шкала оцінювання за стобальною системою, критерії оцінювання знань і вмінь студентів, форми контрольних заходів та порядок оцінювання. Здобувачі освіти, за їхніми словами під час відео-зустрічей із ЕГ, відзначили, що критерії оцінювання є для них чіткими та зрозумілими. Перед початком кожної дисципліни вони ознайомлюються з цілями, змістом, тематикою курсу, видами контролю, орієнтовними термінами та критеріями оцінювання, які викладач повідомляє на перших заняттях. Проте, аналізуючи систему оцінювання в силабусах, ЕГ не виявила чіткого розподілу балів на індивідуальну та самостійну роботу, а також відсутня якісна складова оцінювання. Під час зустрічей НППП зазначили, що в дистанційній платформі містяться різні види завдань із відповідною кількістю балів, однак доступу до цієї системи ЕГ надано не було. Крім того, при аналізі наданих на запит ЕГ навчально-методичних матеріалів не було знайдено документів, що чітко визначають описані критерії оцінювання. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання оприлюднюється заздалегідь у силабусах, які розміщені на сайті кафедри. Також викладачі повторно пояснюють критерії перед кожним контрольним заходом та індивідуально обґрунтовують оцінки після їх проведення. Оцінки за кожен вид контролю повідомляються студентам одразу після заходу, вносяться до електронного журналу, де студенти мають доступ до своїх результатів через корпоративну пошту.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Аналіз ОП «Спеціальна освіта (логопедія)» 2022 (<http://surl.li/kwjhhv>) показав, що підсумкова атестація здійснюється у вигляді захисту кваліфікаційних робіт, відповідаючи вимогам Стандарту вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем, ступенем магістра, з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта. «Положення про запобігання академічному плагіату» (<http://surl.li/cuxnyz>), «Методичні рекомендації до написання та захисту дипломної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти» (<http://surl.li/yktrkp>) визначають загальні вимоги щодо підготовки магістерської роботи, написання, а також порядку її оформлення і перевірки. Методичні рекомендації по виконанню та захисту випускних кваліфікаційних робіт зі спеціальності 016 Спеціальна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти) конкретизують вимоги на написання, захисту та оцінювання дослідження здобувачів. На сайті кафедри (<http://surl.li/whzcfz>) дається орієнтовна тематика магістерських кваліфікаційних робіт. Аналіз тем магістерських робіт показав, що теми відповідають теоретичному змісту спеціалізації 016.01 Логопедія.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів за ОП чітко регламентується відповідними нормативними документами, що забезпечують відкритість і доступність правил для учасників освітнього процесу. До них належать «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/agepgs>), який визначає порядок, критерії та інші компоненти оцінювання; «Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/gxdemi>); «Положення про організацію освітнього процесу...» (<http://surl.li/gphstn>). Форми контрольних заходів і критерії оцінювання прописані у силабусах і відображаються на сайті кафедри (<http://surl.li/sakfbn>), що дозволяє здобувачам вищої освіти ознайомлюватися з ними заздалегідь. Процедура та терміни контрольних заходів також обговорюються з магістрантами на перших заняттях. Під час зустрічі з академічним персоналом з'ясовано, що об'єктивність екзаменаторів забезпечується завдяки стандартизованим процедурам оцінювання. Т. Качак пояснила, що університет використовує комп'ютерні технології для тестування знань здобувачів, що знижує ризик суб'єктивного оцінювання. Хоча існують детально прописані процедури та правила проведення контрольних заходів, що регламентують об'єктивність, прозорість та послідовність оцінювання (включаючи запобігання конфлікту інтересів та порядок оскарження), експертна група не мала можливості повноцінно перевірити їхнє практичне застосування. Відсутність доступу до платформи дистанційного навчання та внутрішніх електронних журналів оцінювання обмежує можливість об'єктивно оцінити, як саме реалізуються ці процедури і наскільки інформація є доступною для студентів. Таким чином, хоча нормативні документи й регламентують необхідні процеси, відсутність доступу не дозволяє переконатися в повному практичному застосуванні цих правил у всіх аспектах освітнього процесу, що має забезпечувати передбачену об'єктивність і прозорість. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюються «Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти», «Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», введеним в дію наказом ректора (<http://surl.li/avvosh>). Ці документи включають процедури, які забезпечують об'єктивність оцінювання, а також створення апеляційної комісії у разі виникнення конфлікту інтересів. На зустрічі здобувачі детально окреслили процедуру оскарження оцінок. Представники студентського самоврядування повідомили, що конфліктних ситуацій щодо контрольних заходів та оцінювання в межах цієї освітньої програми не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО впроваджені чіткі та зрозумілі політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, які послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП. Ці принципи регулюються низкою нормативних документів, зокрема «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти» (<http://surl.li/lkamkz>); «Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності» (<http://surl.li/xlyavn>). Університет активно популяризує принципи академічної доброчесності серед здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників, інтегруючи ці засади у внутрішню культуру якості. Студентське самоврядування також бере участь у просуванні цих принципів, зокрема, як зазначили його представники на зустрічі з ЕГ, 21 жовтня 2024 був організований загальний захід із питань академічної доброчесності. Для протидії порушенням академічної доброчесності використовуються технологічні інструменти, такі як системи виявлення текстових збігів Unicheck та Plagiat.pl.. Крім того, запроваджено процедуру перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів освіти на наявність плагіату перед захистом. У разі перевищення допустимого відсотка запозичень здобувач зобов'язаний доопрацювати свою роботу в визначений кафедрою термін, після чого проводиться повторна перевірка. Цю процедуру було підтверджено студентами, викладачами та представниками бібліотеки на зустрічах із ЕГ. Заходи з поширення академічної доброчесності проводяться здебільшого у форматі загальних університетських подій. На запит ЕГ щодо активностей кафедри в цьому напрямі було надано посилання на сайт, де зазначені заходи (<http://surl.li/nzvwhy>), організовані кафедрою у 2019-2021 роках. (відповідь від 23 жовтня 2024 р. о 00:20:31). На сайті кафедри розміщено опитування з академічної доброчесності серед викладачів і студентів, проте його форма доступу є закритою, а результати відсутні, тому експертна група не змогла здійснити їх аналіз (<http://surl.li/crjzjq>). На зустрічах зі здобувачами ЕГ переконалася, що вони розуміють поняття та політику академічної доброчесності, наслідки її порушення.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність за цією ОПП відповідають рівню В з незначними недоліками, які не є критичними. Вимоги підкритеріїв 5.1 і 5.2 виконані повністю, однак підкритерії 5.3 та 5.4 мають незначні недоліки. ОП «Спеціальна освіта (логопедія)», що акредитується, відповідає рівню В за критерієм 5. Виявлені слабкі сторони у підкритеріях 5.3 та 5.4 були враховані під час оцінювання відповідності за цим критерієм, але ці недоліки можуть бути виправлені до кінця поточного навчального семестру.

Недоліки

1. Відсутність якісних критеріїв оцінювання у силабусах: у силабусах ОК ОП відсутні чітко прописані якісні критерії оцінювання, що може ускладнити об'єктивність оцінювання навчальних досягнень здобувачів. 2. Чіткість процедури перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат: здобувачі недостатньо поінформовані про процедуру перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат, включаючи порядок дій, відповідальних осіб, технічний супровід, формування звіту та аналіз результатів перевірки.

Рекомендації

1. Удосконалити систему оцінювання, включивши чіткі якісні критерії оцінювання для досягнень студентів. Це дозволить забезпечити об'єктивність оцінювання та краще відповідатиме принципам прозорості. Впровадження рекомендується з початку наступного навчального року. 2. Надати здобувачам більш детальну інформацію щодо процедури перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат із чіткою послідовністю етапів і визначенням відповідальних за кожен з них.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Згідно з «Положенням про кадрове забезпечення освітніх програм та кадрове забезпечення освітнього процесу освітніх програм у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<http://surl.li/rnuncw>), п. 3.1. Кадрове забезпечення освітньої програми – це група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої освіти ... відповідають кваліфікаційним вимогам, визначених Ліцензійними умовами у підпунктах 37-38; п. 3.2. Склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, повинен бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника за основним місцем роботи. Розподіл навчальних дисциплін між НПП кафедри відбувається відповідно до «Порядку розподілу навчальних дисциплін між науково-педагогічними працівниками кафедр університету» (<http://surl.li/osmute>), де попередній розподіл проводиться в червні, а остаточний – у серпні кожного року. При цьому враховуються ліцензійні умови провадження освітньої діяльності. Відповідно п. 4 цього документа - науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес, повинні мати відповідну освітню та/або професійну кваліфікацію щодо освітнього компонента. Однак наукова активність викладачів, які викладають нормативні дисципліни на ОП Спеціальна освіта (логопедія), демонструє недостатню відповідність предметній області 016.01 Логопедія. Базову освіту та спеціалізацію саме за спеціальністю 016.01 «Спеціальна освіта. Логопедія» мають лише два викладачі – І. Марченко та Н. Матвеева. Обмежена кількість фахівців зі спеціалізованою освітою в межах цієї програми може впливати на повноцінне досягнення студентами визначених програмою цілей та програмних результатів навчання, зокрема, глибинного розуміння фахових аспектів логопедії та компетентностей, що очікуються від випускників. ЕГ констатує, що обмежена кількість фахівців зі спеціальною освітою в межах цієї програми негативно впливає на рівень досягнення студентами визначених програмою цілей та ПРН, зокрема, глибинного розуміння фахових аспектів логопедії та компетентностей, що очікуються від випускників.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного добору викладачів, для успішної реалізації ОП, регламентуються «Положенням про кадрове забезпечення освітніх програм та кадрове забезпечення освітнього процесу освітніх програм у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<http://surl.li/vdrplq>), яке встановлює вимоги до кандидатів, включаючи відповідність ліцензійним умовам, рівень наукового ступеня, наявність профільної освіти, стаж роботи, наукові публікації, зокрема в індексованих базах Scopus та Web of Science, а також підвищення кваліфікації у відповідній спеціальності. Конкурсний добір у ЗВО включає оцінку науково-методичного рівня проведення лекцій або практичних занять. Конкурс на заміщення вакантних посад організовує конкурсна комісія згідно з «Положенням про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників ПНУ»

(<http://surl.li/mojihk>), що гарантує об'єктивну оцінку відповідності кандидатів професійним вимогам і сприяє формуванню кадрового складу, здатного якісно реалізовувати освітню програму. Разом із цим, при доборі викладачів для ОП Спеціальна освіта (логопедія) не всі вимоги було дотримано повною мірою, зокрема, щодо фахової відповідності НПП спеціальності і предметній області логопедії. Все це негативно позначається на якості оволодіння фахових компетентностей та досягненню ПРН студентами.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Кафедра теорії та методики дошкільної та спеціальної освіти співпрацює з роботодавцями в рамках ОП «Спеціальна освіта (логопедія)», залучаючи їх до організації практичної підготовки студентів. Так під час відео-зустрічі ЕГ з'ясувала, що О. Микитин, власниця мережі центрів розвитку особистості «Унікум», надає свій заклад для проходження виробничої практики для студентів-логопедів. Також, пані Микитин зазначила, що брала участь в обговоренні створення робочої програми практики та підведенні її підсумків. Вона рекомендувала посилити теоретичну складову підготовки логопедів, інтегрувавши знання з психології та медицини. До реалізації програм практики долучені й інші фахівці, такі як М. Матковська, вихователька спеціального закладу для дітей із важкими порушеннями мовлення, та Л. Скавінська, логопед. Вони співпрацюють зі студентами під час проходження практики, а також беруть участь у настановчих та звітних конференціях. У 2022 році їх запрошували на засідання кафедри, де вони надали цінні рекомендації, зокрема щодо збільшення кількості годин на практику. Попри активну співпрацю з професіоналами-практиками, експертна група виявила лише окремі договори про співпрацю з роботодавцями, які формально закріплюють їх залучення до освітнього процесу, що розміщені на сторінці «Відділ виробничої (навчальної) практики» (<http://surl.li/torkvk>). На освітній програмі до участі в аудиторних заняттях, семінарах та консультаціях залучається завідувач логопедичного пункту Департаменту освіти і науки Івано-Франківської міської ради Т. Кудярска, яка працює в університеті за сумісництвом.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійний розвиток НПП регламентується низкою внутрішніх документів, зокрема, «Положенням про підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/rwyuhh>), «Процедурою забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/baioaw>) та «Положенням про заохочувальні відзнаки ДВНЗ ПНУ» (<http://surl.li/vbrxdv>). Цими документами передбачено планове підвищення кваліфікації викладачів щонайменше кожні п'ять років. Під час відеоконференції з адміністративним персоналом та допоміжними підрозділами було зазначено, що ЗВО проводить внутрішні курси з цифрової грамотності, а також надає можливість підвищення рівня англійської мови у Центрі сертифікації з іноземних мов. Однак актуальна інформація про діяльність цього центру на його сайті (<http://surl.li/zsnwvj>) відсутня. Задля мотивації, підвищення якості та результативності викладацької діяльності НПП в ЗВО створена система рейтингування. На сайті факультету представлений рейтинг викладачів, у десятку якого у 2023 році увійшла Т. Потапчук (<http://surl.li/jvmxgl>). Т. Потапчук проходила комплексне підвищення кваліфікації за темою «Інноваційні методики і практики в освіті» у ПВНЗ «Європейський університет» у період з 02.05 до 17.06.2024 року, що підтверджено протоколом №12 від 24.06.2024 (відповідь від 23 жовтня 2024 р. о 00:20:31). На запит експертної групи було надано сертифікати та дипломи про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників освітньої програми (<http://surl.li/tzwyve>) (відповідь від 23 жовтня 2024 р. о 00:20:31), що підкреслює спрямованість на розвиток професійних компетентностей. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності через систему заходів, закріплених внутрішніх положеннях. Викладачі мають можливість отримувати премії за успішний захист кандидатських чи докторських дисертацій, а також за керівництво науковими роботами, що підтверджується пунктами 4.13 і 4.16 Колективного договору (<http://surl.li/kjgydi>). За сумлінну працю працівники можуть бути представлені до нагородження відзнаками відповідно до «Положення про заохочувальні відзнаки ПНУ». На відеозустрічі з т.в.о. ректора С. Шариним було також зазначено про систему заохочень для викладачів, зокрема через преміювання за успішний захист дисертацій, наукове керівництво та підготовку студентів, які здобувають перемоги у всеукраїнських і міжнародних конкурсах. Для підтримки наукової активності викладачів, які публікують наукові праці у виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus та Web of Science, ЗВО передбачив зменшення навчального навантаження. Додатковим стимулом є фінансування видання монографій за кошти університету, а також подальше зменшення навантаження на основі рейтингових показників викладачів. Начальник відділу кадрів підтвердив, що НПП ОП отримували премії. Ці заходи сприяють розвитку викладацької майстерності, підвищенню наукової кваліфікації та загальній професійній мотивації НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Людські ресурси за цією ОП відповідають рівню Е, з недоліками, що є суттєвими. Підкритерії 6.1, 6.2 – частково відповідають вимогам. Обмежена кількість фахівців зі спеціалізованою освітою за напрямом «Спеціальна освіта. Логопедія» та обмежене залучення професіоналів-практиків для проведення лекційних занять дещо знижують

загальну оцінку критерію. Відсутність більшої кількості викладачів із профільною спеціалізацією негативно впливає на якість досягнення ПРН студентами.

Недоліки

1. Обмежена кількість викладачів зі спеціалізацією за програмою «Спеціальна освіта. Логопедія»: лише двоє штатних викладачів мають фахову спеціалізацію 016.01 «Спеціальна освіта. Логопедія», що унеможливає досягнення програмних результатів навчання. 2. Недостатнє залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу: професіонали-практики залучені здебільшого до організації практичної підготовки студентів, але не до проведення лекцій чи занять у рамках освітньої програми. 3. Окремі процедури конкурсного добору кадрів не повністю забезпечують фахову відповідність: незважаючи на регламентовані вимоги, конкурсний добір для ОП «Спеціальна освіта (логопедія)» не повністю враховує необхідну спеціалізацію.

Рекомендації

1. Залучити додаткових фахівців із відповідною спеціалізацією або забезпечити перенавчання та підвищення кваліфікації діючих викладачів у рамках спеціальності «Логопедія» для покращення якості освітнього процесу. 2. Розширити залучення професіоналів-практиків для проведення гостьових лекцій та майстер-класів, що дозволить студентам отримувати практичні знання безпосередньо від експертів галузі. 3. Удосконалити процедуру конкурсного добору, посилюючи акцент на фахову відповідність кандидатів вимогам спеціальності «Логопедія», зокрема, за освітньою програмою 016.01. 4. Розширити можливості підвищення кваліфікації для викладачів за спеціальністю, запровадивши більше тематичних семінарів, тренінгів та курсів, що спрямовані на розвиток професійної компетентності у сфері спеціальної освіти та логопедії.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні ресурси ПНУ забезпечують досягнення цілей, визначених ОП. Документи про фінансову діяльність, зокрема звіти про надходження та використання коштів загального фонду (<http://surl.li/pqelul>), звіти про надходження і використання коштів (<http://surl.li/pqelul>), розміщено на сайті університету. Огляд матеріально-технічної бази надав можливість членам ЕГ пересвідчитись, що для реалізації ОП використовуються 9 ауд. з них 4 обладнані мультимедіа засобами, комп'ютерні лабораторії. Проте ЕГ встановлено, що відсутнє логопедичнеобладнання: настінне, настільне та дзеркало для індивідуальної роботи, логопедичні зонди, шпатель, стерилізатор, муляжі артикуляційного апарату. Це знижує якість надання освітніх послуг. У приміщеннях ЗВО є безкоштовний доступ до мережі Wi-Fi, що з'ясовано під час фокус груп зі здобувачами. У ЗВО працює Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» (<https://ciot.pnu.edu.ua>); Проектно-освітній центр «Агенти змін» (<http://surl.li/ofouxm>). Для комфортного проживання здобувачів є гуртожитки, які обладнані кухнею, душовими, санвузлами, укріттям. ЕГ з'ясовано, що здобувачі ОП Логопедія не проживають у гуртожитку. Є вільний доступ до освітньої, спортивної, оздоровчої, культурної інфраструктури. Протягом I семестру 24-25 н.р. освітній процес відбувається офлайн згідно наказу від 30.08.24р. №679 «Про початок освітнього процесу у 24-25 навчальному році», з дотриманням безпечних умов. У ЗВО створені умови для задоволення освітніх потреб на безоплатній основі. До послуг здобувачів: наукова бібліотека (<http://surl.li/zroxun>) яка має 13 читальних залів, доступ до Wi-Fi, репозитарій (<http://lib.pu.if.ua:8080>), безкоштовний доступ до баз Web of Science, Scopus, Index Copernicus, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer з локальної університетської мережі. Директором бібліотеки Дзумедзейем Р. було зазначено, що здобувачі ОП Логопедія користуються послугами бібліотеки зокрема: перевіркою робіт на плагіат, отримання індексів УДК, отримання окремих сторінок підручника. Проте під час зустрічі, здобувачами не підтверджено користування послугами бібліотеки, також, здобувачі не обізнані щодо можливості вільного та безоплатного доступу до наукових баз даних Scopus, Web of Science, Index Copernicus, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer, Agris, GeoRef Scopus. Директором бібліотеки було зазначено, що протягом 23-24 р. бібліотечний фонд не поповнювався. На запит ЕГ від 21.10.24 до кабінету НА надано розширений перелік навчальної, наукової та навчально-методичної літератури за ОК ОПП. На платформі дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>) розміщуються необхідні матеріали до кожного ОК ОП. Силабуси ОП розміщено на сайті кафедри (<http://surl.li/jleeuz>). Проте на сайті кафедри відсутні РП, НП 23р.

Крім того, під час огляду матеріально-технічної бази зокрема бібліотеки у педагогічному корпусі ЕГ виявлено літературу російського автора Н. Жукової, що є неприпустимим.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час відеозустрічей з адміністрацією ЗВО, НПП, здобувачами вищої освіти, ЕГ пересвідчилась, що ПНУ імені Василя Стефаника забезпечує безоплатний та вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, зокрема до: навчальних аудиторій, комп'ютерних класів, спортивних залів й тренажерних залів, лабораторій, молодіжного центру PARAGRAPH, НН Центру студентського розвитку, бібліотека, бази даних Scopus, Web of Science Index Copernicus, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer, Agris, GeoRef Scopus.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

У ПНУ імені В. Стефаника безпечність освітнього середовища регламентована Статутом (<http://surl.li/elynfw>), Стратегією розвитку 2020-2027 роки (<http://surl.li/ekdls>), Колективним договором (<http://surl.li/euztrzh>) з метою підготовки та швидкого реагування на надзвичайні ситуації серед персоналу та здобувачів проводяться інструктажі з ОП та техніки безпеки, пожежної безпеки (<http://surl.li/looxhr>). Для створення безпечних умов навчання та викладання у ЗВО облаштовано укриття та здійснено їх розподіл за структурними підрозділами із вказанням максимальної кількості осіб, які одночасно можуть в них перебувати (<http://surl.li/pvbeey>). Під час огляду матеріально-технічної бази та за результатами відеозустрічей, зокрема з адміністрацією, члени ЕГ переконалися, що в ЗВО не відбувається оновлення матеріально-технічної бази за ОП Логопедія, зокрема не облаштовано логопедичний кабінет (осередок) необхідним для навчання обладнанням. В університеті відсутня психологічна служба натомість працює навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vvrpg.pnu.edu.ua/>), яка проводить діагностичну, профілактичну, консультативну роботу, підтримку здобувачів та працівників. За консультативною допомогою здобувачі ОП Логопедія не зверталися. Під час фокус груп із представниками студентського самоврядування та здобувачами ЕГ впевнилась, що студенти обізнані з діяльністю навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи щодо психологічної підтримки. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ з'ясовано, що ЗВО задовольняє майже всі потреби здобувачів, так вони можуть обирати теми магістерських робіт, місце практики, мають можливість брати участь у наукових конференціях, проєктах, тренінгах, конкурсах, академічній мобільності. Проте зафіксовано низьку активність здобувачів щодо участі у вищезазначених заходах. ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище в ЗВО є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ПНУ імені В. Стефаника забезпечує здобувачів вищої освіти освітньою, організаційною, соціальною консультативною, інформаційною підтримкою, що регламентована Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ПНУ (<http://surl.li/fqhngq>), наказами ректора (<http://surl.li/pvbeey>). Освітня підтримка здійснюється кураторами академічних груп, через доступ до навчально-методичного забезпечення на платформі дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>) та сайті кафедри (<http://surl.li/jleuz>), ресурсів наукової бібліотеки (<http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php>). Організаційну підтримку здобувачів забезпечує: кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти (<https://kttmdiso.pnu.edu.ua/>) педагогічний факультет (<https://pedagogical.pnu.edu.ua>) шляхом розміщення на інформаційному порталі розкладів занять; для здобувачів створено Студентський путівник (<http://surl.li/grpxgk>), який щорічно оновлюється. Під час відео зустрічі здобувачі зазначили, що консультативна підтримка від викладачів здійснюється шляхом індивідуальних консультацій за встановленими графіками, що розміщені у силабусах. Проте, здобувачі не змогли відповісти де можна ознайомитись з результатами опитувань щодо якості освітнього процесу на даній ОПП. Крім того, під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ встановлено, що на інформаційних стендах навчального корпусу відсутні затверджені розклади занять для студентів денної форми для яких освітній процес, згідно наказу ректора, здійснюється в очному форматі. На думку ЕГ, це свідчить про недостатню консультативну та організаційну підтримку здобувачів з боку НПП, Гаранта ОП, керівництва кафедри, кураторів та наукових методистів. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється шляхом призначення недержавних стипендій (<http://surl.li/ejafcc/>), надання можливості участі у конкурсах та проєктах. здобувачі можуть скористатися послугами спортивно-оздоровчих, лікувально-профілактичних підрозділів. Зокрема, СОК "Смерічка" (<http://surl.li/cnqzjr>), спорткомплекс "Наука", спортивного комплексу, тренажерними залами здобувачького містечка і ННЮІ, медичним пунктом. Дозвілля і саморозвиток реалізуються через НН Центр студентського розвитку (<https://studcenter.pnu.edu.ua/>). Під час відео зустрічей з органами студентського самоврядування, ЕГ встановлено,

що у ЗВО існує практика підтримки здобувачів пільгових категорій та тих, які опинилися у скрутних умовах, зокрема: виплачується соціальна стипендія та передбачається безкоштовне проживання в гуртожитку.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ПНУ створено умови для реалізації права на освіту особами з інвалідністю та особливими освітніми потребами, зокрема умови доступності до навчальних приміщень, студентських гуртожитків. Під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ пересвідчилась, що у педагогічному корпусі, гуртожитку ЗВО встановлено широкі двері, пандуси. Проте в ПНУ відсутні: маркування корпусів сигнальними обмежувальними стрічками, інформаційні таблиці та позначення шрифтом Брайля, жовті стрічки на сходах, системи тактильної навігації та сенсорні датчики для кращої орієнтації осіб із порушеннями зору; сайт ЗВО не пристосований до користування особами з порушенням зору. ЕГ, уважно проаналізувавши документи ЗВО щодо реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, з'ясувала, що відповідні умови для осіб з ООП регламентуються Статутом (<http://surl.li/elynfw>) Планом-графіком пристосування приміщень (<http://surl.li/fiytdl>), Порядком супроводу осіб з інвалідністю (<http://surl.li/qfbuou>). У ЗВО функціонує Навчально-науковий Ресурсний центр інклюзивної освіти (<http://surl.li/phudyl>) метою якого є поширення принципів інклюзивного навчання, створення і розвитку інклюзивного освітнього середовища, забезпечення наукового характеру спеціальної освіти в регіоні. Проте під час відео зустрічі зі здобувачами, ЕГ пересвідчилась, що останні не обізнані з даними документами та діяльністю навчально-наукового ресурсного центру інклюзивного навчання що свідчить про недостатній рівень поінформованості щодо рівних можливостей доступу до вищої освіти студентам з ООП та розвитку інклюзивного освітнього середовища в ЗВО.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ПНУ імені В. Стефаніка існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, що регламентуються «Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка» (<https://bit.ly/3FfqNCM>); «Положенням про запобігання та протидію насильству (булінгу) в університетській громаді». Крім того у ЗВО встановлено порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) і насильства у закладі освіти та відповідальність причетних осіб (<http://surl.li/rqofkn>). Антикорупційна програма Університету містить принципи нульової толерантності до корупції. Для звернень з питань корупції розміщено відповідну інформацію на офіційному сайті (<https://vzv.k.pnu.edu.ua>) та (<http://surl.li/gabjod>) діє гаряча лінія з ректором (електронна скринька для сілкування: rector@pnu.edu.ua, телефон довіри (<https://pnu.edu.ua/тест-2/>) і зворотній зв'язок (<http://surl.li/hxxixu>). Розроблено порядок реагування на випадки конфліктних ситуацій (<http://surl.li/suicla>). Інформація щодо порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) і насильства у ЗВО розміщена у студентському путівнику (<http://surl.li/gpxgkg>). У ЗВО запроваджено алгоритми превентивно просвітницької та організаційно-настановчої діяльності в академічних групах, із професорсько-викладацьким складом та заступниками з виховної роботи усіх структурних підрозділів. Під час відео зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, за час реалізації ОПП конфліктних питань, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, не виникало

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз документації за критерієм 7 показав, що вимоги підкритеріїв 7.2; 7.6 виконано повністю. Вирішальними при оцінюванні стали виявлені недоліки в контексті підкритерію 7.1, зокрема недостатня залученість здобувачів до користування послугами наукової бібліотеки, наявність літератури російських видань; 7.4, оскільки рівень консультативної та організаційної підтримки є недостатнім; 7.5, а саме: недостатнє забезпечення доступності ЗВО для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Врахувавши наведені сильні та слабкі сторони, експертна група дійшла висновку, що ОПП за Критерієм 7 відповідає рівню В із недоліками, які можна усунути за короткий час.

Недоліки

Недостатнє забезпечення доступності ЗВО для навчання осіб з особливими освітніми потребами. 2. Недостатній рівень інформаційної та консультативної підтримки здобувачів. 3. Недостатня залученість здобувачів до користування послугами, які надаються науковою бібліотекою, зокрема: можливості доступу до наукометричної бази. 4. Наявність навчальної літератури російських авторів.

Рекомендації

Забезпечити протягом 2024-2025 років доступність до освітнього процесу осіб з ООП відповідно до вимог універсального дизайну, зокрема: зробити сайт доступним для осіб з порушенням зору, використовувати відповідно їхньому сприйманню маркери - систему тактильної навігації, жовті стрічки на сходах, розміщення інформаційних таблиць та позначень шрифтом Брайля тощо. 2. Розробити до початку нового 2024-2025 навчального року механізм, який забезпечить підвищення рівня інформаційної та консультативної підтримки з використанням навчально-методичних, інформаційних, довідникових та інших матеріалів. 4. Зобов'язати працівників бібліотеки терміново вилучити російськомовну літературу, що пропонується здобувачам ОПП Логопедія. 5. Розробити механізм залучення здобувачів до користування послугами наукової бібліотеки зокрема: рекомендованими електронним та друкованими джерелами зі спеціальності 016.01 Логопедія, базами даних Scopus, Web of Science Index Copernicus, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer, Agris, GeoRef Scopus.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ПНУ наявна чітка та послідовна процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що регламентується Положенням про освітні програми (<http://surl.li/sdriib>). Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/ofpjtd>); Положенням про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти (<http://surl.li/oysvjt>). Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості (<http://surl.li/upkzlm>). У ЗВО розроблено Процедуру затвердження, здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (<http://surl.li/zjtdof>) та Процедуру забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації (<http://surl.li/bqvugo>). Перегляд ОПП має відбуватися 1 раз на 3 роки. Проте ОП «Спеціальна освіта. Логопедія» (другого) магістерського рівня ще не переглядалась. Крім того, під час зустрічі з Гарантом ОП та членами кафедри, ЕГ впевнилася, що до складу робочої групи з розробки ОПП роботодавців та здобувачів не залучали.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі залучаються до процесу забезпечення якості ОП шляхом опитування, обговорення ОП під час освітнього процесу з гарантом програми; спілкування з керівництвом університету. Результати анонімного анкетування розміщені на сайті ЗВО (<http://surl.li/jpkxvd>) проте в них відсутній описовий аналіз. Крім того, під час фокус груп, здобувачі не змогли відповісти у який спосіб вони ознайомлюються з результатами опитувань щодо якості освітнього процесу на даній ОПП, також студенти не знають де можна ознайомитись з результатами, а пропозицій щодо покращення ОПП не надавали. Також здобувачі не змогли підтвердити свою участь у засіданнях кафедри, це підтверджують і надані до кабінету НА на запит ЕГ від 21.10.2024р. протоколи засідання кафедри (в жодному протоколі не зазначено серед присутніх здобувачів. У ВСО зазначено, що результати опитування й отримана інформація аналізуються робочою групою, доводяться до відома НПП, обговорюються та затверджуються на засіданнях кафедри (протокол № 10 від 14.04.2023); науково-методичних радах факультету та університету. Проте у наданому на запит ЕГ протоколі №10 від 14.04.2023 розглядалися питання не пов'язані із результатами опитування здобувачів ОП Логопедія, так на порядку денному стояли питання: 1. Про оновлення освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» спеціальності 012 «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти. 2. Про введення здобувачів в робочі групи ОПП спеціальностей 012 Дошкільна освіта, 016 Спеціальна освіта. На думку ЕГ, це свідчить про низьку залученість здобувачів ОП Логопедія як учасників освітнього процесу до процедур забезпечення якості. Крім того ЕГ ставить під сумнів прозорість та об'єктивність інформації наданої у ВСО. Також ЕГ констатує низький рівень роботи кафедри у напрямку покращення якості ОП Логопедія. В ПНУ імені В. Стефаника функціонує студентське самоврядування представники якого входять до вченої ради факультету, університету (<http://surl.li/tikmhz>; <http://surl.li/ffvxkk>), ради з якості, що функціонує при Центрі забезпечення якості освіти (<http://surl.li/dysgzm>), що підтверджено під час фокус груп з представниками студентського самоврядування. Разом із цим, ЕГ не змогла пересвідчитись в тому, що позиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми бо останніми не підтверджено факту надання пропозицій, рекомендацій під час опитування

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

В ПНУ імені В. Стефаніка роботодавці залучаються до періодичного перегляду ОП. З 2019 року на педагогічному факультеті функціонує Рада роботодавців (протокол №5 від 26. 12. 2019р. (<http://surl.li/xbroak>)). Проте на сайті ЗВО відсутні документи, що регламентують діяльність вищезазначеної Ради. Під час фокус груп зі стейкхолдерами члени ЕГ переконалися, що останні залучені до процесу періодичного перегляду ОПП Логопедія через надання баз практики, обговорення змісту підготовки, врахування пропозицій щодо оновлення тем освітніх компонентів ОП. Так, згідно протоколу 6 від 19.12.2023, наданого на запит ЕГ від 21.10.2024р. до електронного кабінету НА зазначено, що у процесі підсумкової конференції з виробничої логопедичної практики та захисту магістерських робіт здобувачами ОПП Спеціальна освіта денної форми навчання було отримано наступні рекомендації та побажання: Н.Богославець, вчитель-логопед НРЦ зауважила, що враховуючи особливість ОП у підготовці фахівців-логопедів до професійної діяльності, рекомендує ввести ВК «Психолого-педагогічний супровід дітей з ТПМ». Завідувач логопедичного пункту Кудярьська Т.Р. рекомендує ввести до розгляду питання "Методи стимулювання та мотивації навчання дітей з ООП" до ОК 8 у зв'язку з теперішнім станом невмотивованості дітей, особливо з ООП, та на забезпечення виконання СК-5, що підтверджено під час зустрічі з роботодавцями. Крім того, під час фокус груп з роботодавцями ЕГ встановлено, що останні зауважують на необхідності перегляду структури теоретичної підготовки ОП Логопедія та збільшення годин практики. Отже, співпраця зі стейкхолдерами переважно проходить у вигляді проходження практики на базах, участі у сумісних наукових заходах тощо, проте існує необхідність уточнення та поширення видів робіт з роботодавцями з метою унормування видів та термінів співпраці.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В ПНУ імені В. Стефаніка функціонує «Асоціація випускників ПНУ» (<http://surl.li/jgudoj>), основними завданнями якої є налагодження зв'язку між випускниками, студентами, НПП університету, залучення участі членів Асоціації в ОП, допомога в стажуванні та працевлаштуванні. В ЗВО проводяться щорічні «Дні кар'єри ЄС» (<http://surl.li/murkqj>). Проте, ЕГ уважно проаналізувавши сайт ЗВО впевнилася, що ці заходи не є щорічними і систематичними, зокрема «День кар'єри ЄС» проводився 21.05.2019 року.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в ПНУ курає ЦЗЯ (<https://cqa.pnu.edu.ua/>). ЦЗЯ здійснює моніторинг освітньої діяльності, академічної доброчесності тощо. При ЦЗЯ функціонує Інститут гарантів (<http://surl.li/qnyfyd>), на засіданнях якого обговорюються процедури запровадження та оновлення ОП, аналізуються виконання рекомендацій за результатами опитувань стейкхолдерів, акредитаційних експертиз тощо. Проте, уважно вивчивши матеріали сайту ЕГ впевнилася, що на сайті відсутні узагальнені рекомендації стейкхолдерів щодо покращення ОП. Крім того представлені у гістограмах результати опитування є неінформативними, не надають можливість визначити рівень задоволеності ОП, а отже потребують удосконалення. На ОП було проведено внутрішній аудит та надані рекомендації: створити на веб сторінці кафедри у вкладці «ОР Магістр. СО» поле для надання пропозицій та зауважень від випускників, здобувачів, роботодавців щодо удосконалення ОП, рубрику «Наші випускники». Проте вивчивши матеріали сайту (<http://surl.li/kdekaw>) ЕГ встановила, що дані рекомендації не виконані. Це свідчить про низьку дієвість внутрішнього аудиту. Вивчивши матеріали ВСО, сайту, аналізуючи зустрічі, ЕГ виявила неузгодженість у термінах проведення аудиту. Так, у ВСО (с.20) зазначено, що аудит проводився 28.06-12.07.2023, Проте, у розміщеному на сайті наказі № 1050 від 15.12. 2023 (<http://surl.li/egmink>) зазначено термін з 18.12.2023 по 15.12.2024 Також, під час зустрічей з адміністративним персоналом зазначався термін березень 2024. Більше того, далі у ВСО (с.21) зазначені терміни з 26.02. по 08.03.2024. Це свідчить про низький рівень підготовки структурних підрозділів до акредитаційної експертизи та недостатню ефективність роботи інституту Гарантів. Під час аналізу нормативних документів (<http://surl.li/elynfw>; <http://surl.li/ekdlsh>) було виявлено, що у ЗВО реалізується проект створення Міжнародного наукового центру «Обсерваторія» (г. Піп Іван, Чорногірський хребет, Карпати), який виконується за грантові кошти транскордонної програми ЄС «Польща-Білорусь-Україна» (стор. 2-3 <http://surl.li/ekdlsh>), що в умовах воєнного стану є неприпустимим, зокрема у контексті того, що 24.02.2022 вторгнення в Україну відбувалось з Білорусі. Крім того у картці контролю аудиту, наданої на запит ЕГ від 21.10.2024 зазначено про відсутність джерел країни-агресорки. Проте під час огляду бібліотеки педагогічного факультету ЕГ встановлено підручники Н.С. Жукової, які використовуються на ОП. Це може свідчити про порушення законодавства. ЕГ, наголошує, що у п.1 ст 48. ЗУ "Про вищу освіту" зазначено, що мовою освітнього процесу є державна, а отже цих підручників, російською не має бути, крім того їх наявність свідомо/несвідомо підвищує рівень міжнародної впізнаваності, тобто популяризує російські видання, що є неприпустимим. ЕГ вважає, що ці факти свідчать про низьку якість роботи системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Дана ОПП акредитується вперше і не переглядалася. у процесі проектування ОП взято до уваги зауваження рецензентів (канд. пед. наук, доцента, завідувача кафедри педагогіки та спеціальної освіти Дніпровського НУ імені Олеся Гончара Л. Ніколенко, заступника міського голови – директора Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради В. Дротянко) (протокол № 6 від 20.12.2021р.) та результати акредитацій інших ОП, які представлено на засіданнях інституту Гарантів (<http://surl.li/lpwvtd>). Так, ЗВО врахував пропозиції, зокрема: доповнено фонд бібліотеки новітніми надходженнями з фахових видань, а також наповнено репозитарій бібліотечного фонду університету з навчальних дисциплін ОП, розширено наукові зв'язки з провідними ЗВО України; збільшено кількість публікацій у виданнях, індексованих у Scopus та Web of Science науково-педагогічними працівниками (проф.Т.Качак, доц.Н.Матвєєва, проф.Т.Потапчук, доц. Н.Кирста, доц.Кравець, розширено участь науково-педагогічних працівників у міжнародних стажуваннях, збільшено кількість наукових публікацій в провідних фахових журналах України та закордонних виданнях, активізовано участь у наукових міжнародних конференціях і симпозиумах, пошук та встановлення контактів з закордонними науковцями та навчальними і науковими установами; запроваджено нові форми профорієнтаційної роботи.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Процедура внутрішнього забезпечення якості ОПП регламентована Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості (<http://surl.li/scbkwl>), Кодексом честі (<http://surl.li/ekrnur>), Положенням про запобігання академічному плагиату (<http://surl.li/tvqkoo>). Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти через участь у засіданні кафедри, опитуванні. Викладачі кафедри проф. Потапчук Т.В., доц. Кирста Н.Р., які викладають на даній ОП були залучені до аудиту згідно наказу (<http://surl.li/sgtscp>). Результати аудиту обговорено НПП на засіданні кафедри (протокол №9 від 25.03.2024 року). Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО, здобувачами вищої освіти, представниками структурних підрозділів, НПП, члени ЕГ пересвідчилися, що в ПНУ імені В. Стефаника здебільшого сформована культура якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз матеріалів за критерієм 8 показав повну відповідність за підкритеріями 8.6, та низку слабких сторін: відсутність узагальнених рекомендацій та пропозицій стейкхолдерів, а також інформації щодо їх врахування під час перегляду ОПП, необхідність удосконалення системи узагальнення результатів опитування здобувачів, подальшого опрацювання та доведення до всіх учасників освітнього процесу, що частково виконує вимоги підкритерію 8.1.; низький рівень залученості здобувачів до системи внутрішнього забезпечення якості ОП, низька якість роботи кафедри у напрямку покращення якості даної ОП, що не узгоджується з підкритерієм 8.2; недостатня прозорість щодо висвітлення інформації, необхідність уточнення та поширення видів робіт з роботодавцями, що частково узгоджується з п.8.3; низька якість роботи системи внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО, використання в освітньому процесі російськомовних джерел, визначення у Стратегії розвитку ЗВО на 2020-2027 рр. міжнародної співпраці у проєктах з республікою білорусь, невиконання рекомендацій внутрішнього аудиту, що не виконує вимоги п.8.5; відсутність результатів опитування НПП щодо внутрішнього забезпечення якості освіти на ОПП Логопедія, що частково виконує вимоги п.8.7. Наведені факти свідчать про відповідність рівню Е за критерієм 8.

Недоліки

1. Відсутні узагальнені рекомендації та пропозиції стейкхолдерів, а також інформація щодо їх врахування під час перегляду ОПП. 2. Незрозумілі та неінформативні узагальнені результати опитування здобувачів, НПП, роботодавців щодо якості ОПП. 3. Не визначено види, форми робіт із стейкхолдерами (роботодавцями) та терміни їх виконання. 4. Низька якість роботи внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Рекомендації

1. Постійно розглядати та обговорювати пропозиції стейкхолдерів, своєчасно оприлюднювати на сайті ЗВО та на сторінці кафедри деталізовані узагальнені рекомендації та пропозиції стейкхолдерів, а також інформацію щодо результатів обговорення зі стейкхолдерами та відповідну реакцію з боку ЗВО на надані пропозиції. 2. До кінця 2024-2025 н.р переглянути підхід до формулювання та систематизації узагальнених результатів опитування здобувачів, НПП, роботодавців з метою удосконалення системи узагальнення опитування та подальшого обов'язкового оприлюднення та доведення до всіх учасників освітнього процесу результатів, відповідно до кожної ОП. 3.

Активніше залучати здобувачів до обговорення та надання конкретних рекомендацій щодо удосконалення ОПП. Висвітлювати на сторінці кафедри результати опитування НПП щодо внутрішнього забезпечення якості освіти. 4. До початку нового календарного року скласти план роботи зі стейкхолдерами на 2025 рік та оприлюднити його на сайті. 5. Розробити до початку нового 2025-2026 навчального року процедуру, яка буде узгоджувати взаємодію всіх структурних підрозділів ЗВО щодо виконання відповідних внутрішніх заходів і процедур, спрямованих на підвищення якості ОПП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативно-правові документи ПНУ імені Василя Стефаника, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО в Електронному фонді локальних нормативно-правових документів (<https://efund.pnu.edu.ua/>) зокрема: Статут ПНУ, Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу, Положення про принципи діяльності навчально-наукових підрозділів, Положення про студентський науковий гурток, проблемну групу і кафедральний (міжкафедральний) науковий семінар, Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти, Положення про підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників, Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення, Правила внутрішнього розпорядку. Під час відеозустрічей, зокрема зі здобувачами, ЕГ встановлено, що вони частково ознайомлені з нормативно-правовими документами. Здійснивши аналіз сайту ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими. Крім цього, ЕГ встановлено, що деякі вкладки сайту містять засторілу інформацію або пусті. Проте під час відеозустрічі здобувачі не змогли розповісти де можна ознайомитись з правилами та процедурами, які регулюють їх права та обов'язки, що свідчить про недостатню практику інформаційно-просвітницької роботи та користування сайтом ЗВО. Під час проведення акредитаційної експертизи ОПП «Логопедія» ознак та фактів порушення цих правил експертною групою не зафіксовано.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Обговорення проєкту освітньої програми 2022 року у ЗВО завершено (<http://surl.li/dyabwy>). ОПП Логопедія затверджено протоколом Вченої ради від 22.02.2022р. №2, введено в дію з 01.09.2022р. наказом від 28.04.2022 № 41/06-01-С. З метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів) на сайті університету (<http://surl.li/eojwna>) розміщено адресу (svitlana.chupakhina@pnu.edu.ua). ЕГ встановлено, що стейкхолдери брали участь в обговоренні проєкту ОПП і надавали рекомендації. Проте узагальнену інформацію щодо результатів та врахування пропозицій на сайті не оприлюднено.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ПНУ імені В. Стефаника здебільшого, своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОПП (<http://surl.li/dyabwy>). Під час ретельного аналізу матеріалів сайту, ЕГ пересвідчилася, що на сайті кафедри відсутні робочі програми, що зі слів адміністрації та НПП передбачено рішенням вченої ради. Під час зустрічей зокрема з роботодавцями, представниками академічної спільноти ЕГ отримала достатню інформації, яка свідчить про функціонування розгалуженої системи тісної співпраці та активну позицію НПП кафедри за різними напрямками освітньої діяльності. Ці факти підтверджують необхідність всебічного оприлюднення, зокрема: на сайті ЗВО, офіційних соціальних мережах та у ВСО з метою констатації та популяризації такої інформації, щоб зменшити кількість запитів під час акредитаційної експертизи.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ПНУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Проте виявлені недоліки, зокрема: узагальнену інформацію щодо результатів та врахування пропозицій стейкхолдерів під час обговорення проєкту ОПП (п. 9.2), інформації, яка доводить про функціонування розгалуженої системи тісної співпраці з роботодавцями (п. 9.3), надають підстави визначити рівень В за Критерієм 9.

Недоліки

1. Здобувачі частково ознайомлені з правилами та процедурами, що регулюють їх права і обов'язки, нормативно-правовими документами, що їх регламентують. 2. Відсутність на сайті узагальненої інформації щодо результатів та врахування пропозицій стейкхолдерів під час обговорення проєкту ОПП. 3. Наявність на сайті пустих вкладок та застарілої інформації. 4. Відсутність на сайті інформації, яка доводить про функціонування розгалуженої системи тісної співпраці та активну позицію НПП кафедри за різними напрямками освітньої діяльності.

Рекомендації

1. Щоквартально проводити зі здобувачами інформаційно-просвітницьку роботу щодо вивчення необхідної нормативно-правової документації та іншої інформації з цього питання з метою обізнаності здобувачів та активізації користування інформаційними ресурсами університету, зокрема сайтом ЗВО. 2. Своєчасно розміщувати на сайті, соціальних мережах, у ВСО інформацію щодо функціонування розгалуженої системи тісної співпраці та активну позицію НПП кафедри за різними напрямками освітньої діяльності з метою її популяризації. 3. Систематично оновлювати інформацію на сторінках офіційного веб сайту ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Результати проведення акредитаційної експертизи дають підстави експертній групі вважати, що освітня діяльність не в повній мірі забезпечує виконання поставлених цілей та програмних результатів навчання ОП, а зміст ОП та практики її реалізації частково враховують потреби учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін. На окремі невідповідності експертами звернено увагу, що відображено у цьому звіті.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>2 Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.pdf</i>	FIYR9BiWDqbExqN63NkVIjCqTU61wqqbc83OQiOw2No=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Пахомова Наталія Георгіївна

Члени експертної групи

Линдіна Євгенія Юріївна

Околович Олена Сергіївна